

Fotka

Petra Renčová

Prvá fotka zachytáva smetisko na Hornej Štubni. Smetisko sa nachádza hneď za dedinou, záber je fotený z vlakovej zastávky.

Túto fotku som vybrala preto, lebo z môjho pohľadu zachytáva kontrast medzi hornatou krajinou takpovediac pannenskou prírodou (ktorá je v tejto oblasti všade navôkol, aj keď to na fotke možno tak nevyzerá) a legálnym smetiskom, ktoré tento výhľad kazí. Existencia smetiska v rámci takéhoto výhľadu podčiarkuje fakt, že smeti reálne nezmiznú, keď sa vyvezú z mesta na smetisko, iba sa presunú zo zorného poľa (a z kukaná doby) bežného človeka za mesto/dedinu, kde väčšine z nich trvá rozklad desiatky rokov (ak sa teda vôbec rozložia) a často je nutné vytvárať ďalšie a ďalšie smetiská z nedostačujúcej kapacity toho pôvodného.

Ďalšia fotka je fotená v Brne na zastávke električky. Z môjho pohľadu momentálne nie sú dôležité smeti, ktoré sa v koši nachádzajú (aj keď aj tie ponúkajú možnosť zaujímavej analýzy), ale oslovil ma práve nápis na koši: „Děkujeme Vám za spolupráci při zlepšování životního prostředí. Městská část Brno-Židenice.“ Tento nápis mimo iného poukazuje na to, že životné prostredie je chápané v prvom rade ako priestor, v ktorom sa človek žijúci v meste nachádza - čiže mesto.

Obe fotky boli fotené počas tohto týždňa.

Autorkou poslednej fotky však nie som ja, pretože som nemala možnosť v poslednej dobe odfoťiť dané stojiská.

[Fotka prevzatá z

<https://oslanec.blog.sme.sk/c/96136/Stojiska-na-odpadky-v-meste-Ziar-nad-Hronom.html>,
autorom bude zrejme autor blogu Peter Oslanec, rok odfotenia predpokladám z článku na blogu r.
2007, ale stojiská sú v Žiari nad Hronom stále a v takejto podobe.]

Jedná sa o jedno zo stojísk v Žiari nad Hronom. Stojiská sú akési malé domčeky určené pre smetné koše - či už sa jedná o triedený zber alebo o bežný odpad. Sú opatrené strechou a čo pokladám za dosť dôležité zámkom, od ktorého majú kľúč iba členovia danej časti mesta (pre ktorých je stojisko určené) a smetiari. Tento počin bol do istej miery reakciou na neporiadok okolo smetných košov spôsobený bezdomovcami alebo vandalmi, ktorí obsah smetných košov vyberali, príp. ničili samotné smetné koše. Od zavedenia stojísk sa neporiadok okolo košov značne eliminoval (nebol vôbec častý, práve naopak väčšina stojísk bola bez akýchkoľvek pohodených odpadkov na zemi) - toto si dovoľm tvrdiť najmä preto, lebo som pracovala v roku, keď sa zaviedli stojiská v rámci Technických služieb a jedna z našich úloh bolo mapovanie čistoty na stojiskách.

V náväznosti na prvú aj druhú uvedenú fotku si dovoľm poukázať na podobný fenomén, pre ktorý som si vybrala tieto 3 konkrétne zábery - snaha oddeliť priestorovo neporiadok a poriadok; istá segregácia nečistoty z mestského/čistého/životného prostredia. Stojisko poukazuje na to, že nečistota má vo (verejnom) priestore vyhradené svoje konkrétne miesto (nie na zem, chodník, trávu) práve v rámci stojiska/smetného koša, predtým než je odvezená mimo mesto na smetiská. Nečistota je vnímaná protikladne so žiadaným poriadkom v rámci mesta. V rámci smetiska (mimo obce a mesta) sa kopa smetia voľne v prírode považuje za legálnu a akceptovateľnú,

kdežto v meste, je to vnímané rozdielne (nápís na koši). Rovnako sa môže jednať o prehliadanie faktu, že smeti v smetných košoch nemiznú, ale ich život pokračuje ďalej, aj keď už mimo naše zorné pole. Rovnako toto oddelenie smetí z okolitého priestoru poukazuje aj na naše vnímanie odpadu ako už ďalej nevyužiteľného aspoň nie pre náš konkrétny účel. Samozrejme separovaním odpadu (plasty, kovy, oblečenie) umožňujeme veciach uskutočniť ich druhý život, ale konkrétne pre nás stále zostávajú odpadom.